

Ni počitnic: Poslanci z milijoni nad čakaalne vrste v zdravstvu!

Poslanci, ki smo jih izvolili junija, trdo garajo tudi sredi avgusta, ko so parlamentarne, sodne in podobne počitnice, bi lahko sklepali po tem, da bodo ta teden dodeljevali dodatnih 35 milijonov evrov z odpravljanje čakalnih vrst v zdravstvu. Kaj takega se v preteklosti avgusta ni dogajalo celo v časih hudih kriz. Proti brzopletemu počitniškemu dodeljevanju desetih milijonov, je že protestiral fiskalni svet. Pomeni pa to dogajanje, da poslanci ta teden ne bodo delali le tistega, k čemur jih sili kruta pravna ureditev, po kateri bodo ponovne predčasne volitve, če do konca tedna ne izvolijo mandatarja, ki bo sestavljal vlado. Problem mandatarja bodo reševali v petek. Če **Marjan Šarec** ne bo izvoljen, bodo imeli do nedelje še čas za popravni izpit, da vladarja nekako le najdejo. Če ga ne, bo državni zbor spet razpuščen. A precej verjetno je, da bo Šarec izvoljen. Predlaga ga 43 poslancev, podporo zagotavljata manjšinca, pa še devet poslancev Levice **Luke Meseca**. 54 glasov pa je več kot 46 kolikor Šarec potrebuje. Če bo izvoljen, to še ne pomeni, da bo vladar. Za dejansko vladanje mu mora parlament potrditi še ministre. Brez tega bo ves trud zaman. Ministre bodo v državnem zboru potrjevali po počitnicah septembra. Če padejo, bo država spet blizu predčasnim volitvam.

Denarja bo več, porabimo!

V parlamentu bo, ker tudi dosedanja vlada, ki je padla že marca, ne miruje, že jutri bo skupni odbor (ki začasno nadomešča cel kup še neustanovljenih odborov in komisij), razpravljal, ali bi poslanci zdravstvu naglo dodelili dodaten denar za odpravljanje čakalnih vrst. Izredno sejo parlamenta o predlogu vlade, da lahko zdravstveni sistem do konca leta porabi 35 milijonov več kot so načrtovali še pred počitnicami, so zahtevali poslanci čisto vseh strank. Kar je izjemno složno. Vlada **Mira Cerarja** (SMC), ki v vročih dneh skrbi za tekoče poslovanje, je predlagala, da bi zdravstvu kar avgusta dovolili porabo dodatnen denar, a oglasil se je tudi že fiskalni svet, ki ga vodi minister nekdanje liberalne vlade **Janeza Drnovška Davorin Kračun**, ki kar naprej nadleguje politike z idejami, da morajo z denarjem ravnati premišljeno in da država ne sme preveč zapravljati. Tudi tokrat je fiskalni svet storil točno to.

Uradno bi vlada trošenje državnega zdravstva povečala s spremembo odloka o pripravi proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020. Iz vlade so pojasnili, da so prihodki zdravstvene zavarovalnice nad načrti in da bi to porabili. Kaj je razlog pa so zapisali preprosto tako: "Razlog za določitev predlaganega povečanja izdatkov ZZZS pa je problematika zmanjšanja čakalnih dob v zdravstvu." V Odloku o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 bi v 6. členu najvišji obseg izdatkov za zdravstveno blagajno za leto 2018 spremeni tako, da se znesek »2.847« nadomesti z zneskom »2.882«. Gre seveda za vsoto, kjer moramo pripisati šest ničel. Vlada predlagal, da bi zdravstvena zavarovalnica letos namesto 2.847.000.000 porabila 2.882.000.000 evrov. Če izpustimo šest ničel: za 35 milijonov več.

Opozorila sitnega Kračuna

Fiskalni svet je o tem velikodušnem vladnem predlogu, kako

naglo za letos izboljšati kondicijo zdravstva ali pa vsaj nekoliko zmanjšati čakanja ljudi, zapisal:

“Višjih prihodkov se v ugodnih gospodarskih razmerah ne sme namenjati višji porabi posameznih institucionalnih enot s prerazporejanjem ciklično ustvarjenega fiskalnega prostora znotraj ali med posameznimi blagajnami. Še posebej zato, ker se v mednarodnem okolju kopičijo tveganja, ki bi lahko vodila v poslabšanje gospodarskih in s tem javnofinančnih rezultatov. Fiskalni svet poziva vlado k doslednemu zasledovanju načela previdnosti pri načrtovanju in ocenjevanju obsega prihodkov in izdatkov, ki ga nalaga Zakon o fiskalnem pravilu. Glede na številna tveganja je ocena, da polletni rezultati zagotavljajo izpolnjevanje proračunskih načrtov zdravstvene blagajne in celotnega sektorja država, preveč ohlapna. Skupen okvir bi moral biti spremenjen na podlagi osveženih makroekonomskih napovedi v septembru 2018, izdatki zdravstvene blagajne pa določeni skupaj s pripravo ostalih proračunskih dokumentov. Tako bi zagotovili celovit izdatkovni okvir vodenja javnofinančne politike, namesto iskanja delnih oziroma neskladnih rešitev. Trenutne težave v zdravstvenem sistemu bi lahko že odpravljali, če bi vlada aprila ob pripravi Programa stabilnosti 2018 okvir posameznih blagajn sektorja država prilagodila takrat razpoložljivim makroekonomskim podatkom in napovedim. Fiskalni svet ob tem poziva vlado, da izvede dosleden pregled ekonomičnosti poslovanja zdravstvenega sistema, ter učinkovito ukrepa na ustreznih področjih. Vsakršno ad hoc spreminjanje okvira, ki ga predstavlja tudi tokratni predlog, pomeni precedens za morebitne nadaljnje spremembe okvirov v prihodnosti. Z uveljavitvijo predlaganih sprememb bi lahko okvir popolnoma izgubil svojo srednjeročno funkcijo oziroma bi bilo nemogoče kredibilno določiti temelje delovanja fiskalne politike že na kratek rok. Fiskalni svet poudarja, da je okvir za določitev največjega možnega obsega izdatkov sicer mogoče spreminjati, a celovito oziroma po rednih postopkih in z ustrezno podkrepljenimi razlogi.

Precej verjetno je, da bodo dobri poslanci sredi avgustovske večine prisluhnili odhajajoči vladi, da je treba reševati predolge čakalne vrste tudi med uradnimi parlamentarnimi počitnicami z dodatnimi milijoni, ki jih doslej še niso uspeli načrtovati.